

(สำเนา)
คำสั่งกระทรวงกลาโหม
ที่ ๑๓๗๙/๒๕๖๗

(หน่วยรับ)

เรื่อง มาตรการควบคุมและป้องกันการล้งหัตถ์หรือล้งโหซที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและแบบธรรมเนียมทหาร

เพื่อให้การควบคุมและป้องกันการล้งหัตถ์หรือล้งโหซที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและแบบธรรมเนียมทหาร ของ นขต.กท., บก.ทท. และเหล่าทัพ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสม และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงกำหนดมาตรการควบคุมและป้องกันการล้งหัตถ์หรือล้งโหซที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและแบบธรรมเนียมทหาร

๑. มาตรการควบคุมและป้องกันการล้งหัตถ์หรือล้งโหซที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและแบบธรรมเนียมทหาร ตามผนวกที่แนบ

๒. นขต.กท., บก.ทท. และเหล่าทัพ สามารถออกหลักเกณฑ์หรือวิธีการการปฏิบัติภายในส่วนราชการได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้

๓. ให้ ปล.กท. กำกับดูแลการปฏิบัติและมีอำนาจในการออกหลักเกณฑ์การปฏิบัติเพิ่มเติมในภาพรวมของ กท. เพื่อรองรับการดำเนินการตามคำสั่งนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

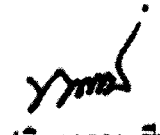
สั่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(ลงชื่อ) ภูมิธรรม เวชยชัย
(นายภูมิธรรม เวชยชัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

การแจกจ่าย

- ปล.กท., รอง ปล.กท.(๑), (๒), (๓), (๔), ปช.พิเศษ สป., ปช.สป. และ ทน.ฝสธ.ประจำ ปล.กท.
- สร., ทท., บก.ทท., ทบ., ทร. และ ทอ.
- สน.ปล.กท., สพร.กท., สลก.สป., สนผ.กท., สงป.กท., ธน., ศอพท., พท.ศอพท., อท.ศอพท., ศอว.ศอพท., รภท.ศอพท., กง.กท., กกส.กท., วท.กท., ทสอ.กท., สสน.สป., สยธ.สสน.สป., สนพ.สสน.สป. และ สตน.กท.
- จก.สม., รอง จก.สม., ผช.จก.สม.(๑) และ (๒)
- นขต.สม., นขต.สนผ.สม. นขต.สภพ.สม. และ นขต.สกกท.สม.

สำเนาถูกต้อง
น.อ.หญิง

(ทิพวรรณ ชินากร)
ผอ.กปค.สคท.สม.
๕ พ.ย.๖๗

ส.ท.ณัฐฉาน ทิมพ์ทาน

มาตรการควบคุมและป้องกันการล้งทนต์หรือลงโทษที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและแบบธรรมเนียมทหาร

๑. ในคำสั่งนี้

๑.๑ "ข้าราชการ กท." หมายความว่า ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร ข้าราชการพลเรือนกลาโหม และให้หมายความรวมถึง ทหารกองประจำการ นักเรียนในสังกัด กท. เจ้าหน้าที่ทางทหาร พนักงานราชการ ลูกจ้าง และบุคคลที่ทำหน้าที่ทหารตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

๑.๒ "ล้งทนต์" หมายความว่า การล้งทนต์ข้าราชการ กท. ที่กระทำความผิดวินัยตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๑.๓ "ลงโทษ" หมายความว่า การที่ผู้บังคับบัญชาลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชาตามมาตรการในการปกครองบังคับบัญชา เพื่อกวัดขั้นและตักเตือนให้ผู้ใต้บังคับบัญชารักษาวินัย แต่ไม่ถึงขนาดที่จะต้องล้งทนต์ทางวินัย และการลงโทษในห้วงการฝึก รวมถึงการลงโทษระหว่างการดำเนินการกิจต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่การล้งทนต์

๑.๔ "พฤติกรรมการณ์ฝ่าฝืนที่รุนแรง" หมายความว่า การล้งทนต์ หรือการลงโทษที่ฝ่าฝืนมาตรการควบคุมและป้องกันการล้งทนต์หรือลงโทษที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและแบบธรรมเนียมทหารอย่างร้ายแรง ในลักษณะการกระทำทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นไปตามที่ กท. กำหนด

๑.๕ "ผลร้ายรุนแรงจากการกระทำ" หมายความว่า การกระทำที่ไม่เป็นพฤติกรรมการณ์ฝ่าฝืนที่รุนแรง แต่ส่งผลให้ผู้ที่ถูกล้งทนต์หรือลงโทษที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและแบบธรรมเนียมทหารได้รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ชีวิต หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของ กท. อย่างร้ายแรง

๒. มาตรการสำหรับการควบคุมและป้องกันมิให้เกิดเหตุ

๒.๑ การปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา

๒.๑.๑ กำหนดมาตรการและควบคุมในการล้งทนต์ผู้กระทำผิดวินัยให้เป็นไปตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กำหนด รวมถึงเน้นย้ำและเผยแพร่มาตรการดังกล่าวให้ข้าราชการ กท. ในสังกัดทราบ

๒.๑.๒ กำหนดมาตรการและควบคุมการฝึก รวมถึงการดำเนินการกิจต่าง ๆ ทั้งในสนามและที่ตั้งปกติ มิให้มีการลงโทษ หรือการปฏิบัติอื่นใดที่ใช้ความรุนแรงเกินกว่าหลักสูตรหรือภารกิจที่ได้รับอนุมัติ รวมถึงเน้นย้ำและเผยแพร่มาตรการดังกล่าวให้ข้าราชการ กท. ในสังกัดทราบ

๒.๑.๓ การดำเนินการตามข้อ ๒.๑.๑ และข้อ ๒.๑.๒ ผู้บังคับบัญชาอาจดำเนินการ ดังนี้

๒.๑.๓.๑ กำหนดการล้งทนต์หรือลงโทษให้มีความชัดเจน เช่น กำหนดการล้งทนต์ทางวินัยให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดและหลักเกณฑ์เท่านั้น กำหนดให้เป็นการดำเนินการที่มุ่งเน้นเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งของร่างกาย เป็นต้น โดยห้ามมิให้มีการกระทำความรุนแรงต่าง ๆ เช่น การทำร้ายร่างกาย หรือการกระทำอย่างใดที่เป็นการลดทอนศักดิ์ศรีศรีความเป็นมนุษย์ เป็นต้น

๒.๑.๓.๒ กำหนดมาตรการในการควบคุมการปฏิบัติเพิ่มเติม เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การกำหนดบุคคลที่มีอำนาจในการลงโทษ การกำหนดพื้นที่ในการล้งทนต์หรือลงโทษให้มีความชัดเจน การใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมการปฏิบัติ เช่น กล้องวงจรปิด รวมถึงรวบรวมการติดต่อสื่อสารของผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการฝึกในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาในสวนกลางสามารถประสานงาน สั่งการ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างทันท่วงที เป็นต้น

๒.๑.๔ กำกับดูแลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามมาตรการฯ อย่างเคร่งครัด

๒.๑.๕ ดำเนินการอบรม เรื่องการรักษาจริยธรรมของ กท. เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ข้าราชการ กท. ในสังกัด รวมถึงชี้แจง ทำความเข้าใจให้กับกำลังพลทุกนาย ให้ทราบถึงผลของการล้งทนต์หรือลงโทษที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือแบบธรรมเนียมทหาร อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรการฯ อย่างร้ายแรง เช่น การทำร้ายร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรง เป็นต้น ซึ่งจะต้องถูกพักราชการงดรับเงินเดือนและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ และถูกดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง รวมถึงดำเนินคดีอาญาตามฐานความผิดที่ได้กระทำ ซึ่งอาจส่งผลให้ถูกปลดออกจากราชการในที่สุด

/ ๒.๑.๖ ...

๒.๑.๖ พิจารณาความเหมาะสมของข้าราชการ กท. ที่จะมาทำหน้าที่ ครูฝึก ครูปกครองหรือรับภารกิจในการปกครองบังคับบัญชา จะต้องเป็นผู้มีศักยภาพ มีภาวะผู้นำทางทหาร มีวุฒิภาวะที่เหมาะสมในการทำหน้าที่ และมีคุณธรรมจริยธรรมตามมาตรฐานที่กำหนด และมีความเข้าใจในพฤติกรรมของกลุ่มประชากร (Generation) ที่เข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๒.๑.๗ การดำเนินการอื่นใดที่ส่งผลให้มีการควบคุมและป้องกันในเรื่องนี้ อย่างเคร่งครัด

๒.๒ การปฏิบัติของข้าราชการ กท.

๒.๒.๑ ศึกษาและทำความเข้าใจมาตรการฯ รวมถึงช่วยเผยแพร่มาตรการฯ ตามวาระและโอกาสที่เหมาะสม

๒.๒.๒ ยึดถือปฏิบัติในเรื่องการลงทัณฑ์หรือลงโทษให้เป็นไปตามกฎหมายและแบบธรรมเนียมทหาร อย่างเคร่งครัด

๒.๒.๓ เข้าห้ามปราม หรือรายงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เมื่อพบเหตุการณ์การลงทัณฑ์หรือลงโทษที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและแบบธรรมเนียมทหาร

๒.๒.๔ ไม่ปกปิดการกระทำผิด เมื่อรับทราบพฤติการณ์การกระทำผิดของบุคคลอื่น

๓. มาตรการสำหรับการปฏิบัติในระหว่างที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น

๓.๑ การปฏิบัติของข้าราชการ กท.

๓.๑.๑ ในกรณีที่ผู้พบเห็นเหตุการณ์หรือร่วมอยู่ในเหตุการณ์มีอาวุโสมากกว่าหรือเทียบเท่าผู้กระทำความผิด ให้ห้ามปรามพฤติกรรมนั้น และรายงานผู้บังคับบัญชาโดยด่วน รวมถึงอาจแจ้งบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าระงับเหตุ เช่น สิบเวร จำกองร้อย หรือ สท. เป็นต้น และให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม โดยทันที

๓.๑.๒ ในกรณีที่ผู้พบเห็นเหตุการณ์หรือร่วมอยู่ในเหตุการณ์มีอาวุโสน้อยกว่าผู้กระทำความผิด หรือข้าราชการพลเรือนกลาโหม พนักงานราชการ และลูกจ้าง หรืออยู่ในภาวะที่ไม่อาจห้ามปรามพฤติกรรมนั้นได้ ให้รีบรายงานผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยด่วน รวมถึงอาจแจ้งบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าระงับเหตุ เช่น สิบเวร จำกองร้อย หรือ สท. เป็นต้น และให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม โดยทันที

๓.๑.๓ กรณีตามข้อ ๓.๑.๑ และข้อ ๓.๑.๒ หากไม่ดำเนินการตามที่กำหนด ให้ถือว่ากระทำความผิดวินัยหรืออาจเข้าข่ายเป็นตัวการร่วมหรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิด และจะต้องถูกดำเนินการตามมาตรการทางปกครอง ตามความเหมาะสม เช่น การว่ากล่าวตักเตือน หรือการงดบำเหน็จ หรือการปรับย้าย เป็นต้น

๓.๒ การปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา

๓.๒.๑ เมื่อรับทราบ หรือได้รับการรายงาน ต้องระงับการกระทำผิดนั้น ทันที

๓.๒.๒ กรณีตามข้อ ๓.๑.๑ และข้อ ๓.๑.๒ เมื่อมีการดำเนินการตามที่กำหนด ผู้บังคับบัญชาจะต้องมีมาตรการคุ้มครองผู้ที่รายงานการกระทำผิดนั้น มิให้ส่งผลกระทบต่อ การรับราชการ การถูกฟ้องร้อง หรือการกระทำใด ๆ จากผู้กระทำความผิด รวมถึงให้พิจารณาเป็นผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ เพื่อให้ได้รับบำเหน็จความชอบ

๓.๓ ข้อกำหนดสำหรับผู้กระทำความผิด

๓.๓.๑ หยุดการลงทัณฑ์หรือลงโทษที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและแบบธรรมเนียมทหารทันที

๓.๓.๒ ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

๔. มาตรการสำหรับการควบคุมวินัยการภายหลังจากมีผู้ที่ดำเนินการลงทัณฑ์หรือลงโทษที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและแบบธรรมเนียมทหาร

๔.๑ การปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา

๔.๑.๑ รายงานเหตุการณ์ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง ทน.นชต.กท. และเกล้าทูลโดยทวนที่สุด

๔.๑.๒ ผู้บังคับบัญชาโดยตรงเหนือขึ้นไป ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง หากพบว่าการลงทัณฑ์หรือลงโทษที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและแบบธรรมเนียมทหารนั้น มีมูลการกระทำผิดจริง ให้ดำเนินการทางวินัย เพื่อลงทัณฑ์ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ หากมีพฤติกรรมการฝ่าฝืนที่รุนแรง หรือเกิดผลร้ายรุนแรงจากการกระทำนั้น ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรงต่อผู้กระทำความผิดฐานประพฤติก้าวอย่างร้ายแรง และชี้คำสั่งผู้บังคับบัญชา และดำเนินการสั่งพักราชการ ผู้กระทำความผิด

๔.๑.๓ หากผลการสอบสวนวินัยร้ายแรงตามข้อ ๔.๑.๒ เป็นความผิดวินัยร้ายแรงฐานประพฤติก้าวอย่างร้ายแรง หรือ ชี้คำสั่งผู้บังคับบัญชาเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการปลดออกจากราชการและถอดออกจากยศทหาร

๔.๑.๔ กรณีมีพฤติกรรมการฝ่าฝืนที่รุนแรง หรือเกิดผลร้ายรุนแรงจากการกระทำนั้น ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด ดังนี้

๔.๑.๔.๑ ตามประมวลกฎหมายอาญา ในหมวดความผิดต่อชีวิต หรือในหมวดความผิดต่อร่างกาย ตามพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิด และหากผู้กระทำความผิดอยู่ระหว่างปฏิบัติหน้าที่ ยามรักษาการ อยู่ยามประจำที่ หรือมีอาวุธของทางราชการประจำตัว ให้ดำเนินคดีอาญาทหาร ตามประมวลกฎหมายอาญาทหาร มาตรา ๕๐ ด้วย การกระทำความผิดดังกล่าวให้เพิ่มโทษขึ้นอีกกึ่งหนึ่ง ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปี ถึงประหารชีวิต ปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาท ถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔.๑.๔.๒ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ ให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๕ ประกอบมาตรา ๓๕ ในความผิดฐานกระทำการทรมาน หรือ ตามมาตรา ๖ ประกอบมาตรา ๓๖ ในความผิดฐานกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ไม่เกินสามปี ถึงจำคุกตลอดชีวิต หรือปรับไม่เกิน หกหมื่นบาท ถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔.๑.๕ หากผลการสอบสวนฯ ปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำความผิดมิได้ ดำเนินการตามข้อ ๒.๑ และข้อ ๓.๒ ให้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยกับผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำความผิด ฐานประพฤติก้าวสมควร กรณีไม่กำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา และกรณีไม่ดำเนินการที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อป้องกันหรือระงับการกระทำความผิด

๔.๑.๖ หากผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำความผิดไม่ดำเนินการหรือส่งเรื่องให้ดำเนินการ สอบสวนและดำเนินคดีตามกฎหมาย จะมีความผิดตาม ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำ ให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้ตามข้อ ๔.๑.๔.๒

๔.๑.๗ หากผลการสอบสวนฯ ปรากฏว่ามีข้าราชการ กท. ตามข้อ ๓.๑.๓ ที่อยู่ในเหตุการณ์ หรือรู้เห็นการกระทำความผิด แต่ปกปิดการกระทำนั้น หรือไม่ได้ดำเนินการตามข้อ ๓.๑.๑ หรือ ข้อ ๓.๑.๒ ให้ดำเนินการทางวินัยเพื่อลงทัณฑ์ ตามความเหมาะสม

๔.๑.๘ ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการตามมาตรการทางการปกครองกับผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการลงทัณฑ์หรือลงโทษที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและแบบธรรมเนียมทหารข้างต้นตามความเหมาะสม เช่น การว่ากล่าวตักเตือน หรือการงดบำเหน็จ หรือการปรับย้าย เป็นต้น

๔.๒ การดำเนินการของหน่วยงานต่อผู้เสียหาย

๔.๒.๑ แก้ไขปัญหาโดยเร็ว มิให้เรื่องลุกลามบานปลาย ที่จะส่งผลให้เกิดความเสียหาย ต่อภาพลักษณ์ของ กท. โดยให้ดำเนินการชี้แจงทำความเข้าใจต่อผู้เสียหาย ครอบครัว และสังคมในภาพรวม รวมทั้งรายงานความคืบหน้าการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จนการดำเนินการแล้วเสร็จ

๔.๒.๒ ดูแล รักษาพยาบาล ทั้งในสภาพร่างกายและจิตใจของผู้เสียหาย

๔.๒.๓ พิจารณาจ่ายเงินชดเชย ค่าทำขวัญ รวมทั้งให้การช่วยเหลืออื่น ๆ ให้แก่ ผู้เสียหาย หรือทายาทโดยชอบธรรมของผู้เสียหาย

๔.๒.๔ ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง และหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบการประชาสัมพันธ์ และปฏิบัติการจิตวิทยาเชิงรุก เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเข้าใจผิดและเกิดความเสียหายแก่ภาพลักษณ์ของ กท.

ตรวจถูกต้อง

(ลงชื่อ) น.อ.หญิง ทิพวรรณ ชีมากร
(ทิพวรรณ ชีมากร)
ผอ.กปค.สกท.สม.
๑๕ พ.ย.๖๗